

Preek zondag 21 april '19 Een verrassende tuin-ontmoeting

Regien Smit

De tuin en de tuinman

De dag van de opstanding begint in een tuin. Een tuin met olijfbomen, waar een graf was uitgehouden en waar Jozef uit Arimatea en Nicodemus de dode Jezus hadden neergelegd. Het is daar dat Maria van Magdala het graf leeg vindt en waar ze Petrus en de ander leerling mogelijk Johannes, naartoe haalt. Zij gaan weer en zij blijft. Maria kan zich niet losrukken van de plaats waar ze haar Heer had willen bezoeken als een rouwende geliefde.

Grafschending is wel het laatste wat je wilt meemaken, als het rauwe verdriet van de dood nog zo vers is. Zonder haar Heer is Maria nergens. Is ze haar hoofd, haar hart kwijt. Alles wat ze ziet staat in het teken van wat ze gezien heeft: de dood. Dan zijn zelfs engelen in witte kleren niet genoeg om een licht te doen opgaan. Dan komt het moment dat Maria een man ziet staan en meent dat het de tuinman is. Een logische gedachte, want wie anders zou zich in een tuin bevinden op een dag dat het gewone leven weer begint?

Maar waarom heeft de evangelist Johannes dit kleine detail erbij vermeld? Toch niet om ons de Gestalt-theorie uit te leggen. Laten we eens kijken naar hoe dit tekstfragment begint. *Vroeg, op de eerste dag van de week...toen het nog donker was.* Zo begint Johannes zijn bericht over de opstanding. Zoals Johannes 1 opent met verwijzing naar de schepping, zo doet Johannes 20 dat ook. Het is een verwijzing naar die andere eerste dag: de eerste dag van de schepping toen alles begon. De schepping was toen. En hier, nu, is het de eerste dag van de herschepping. In het begin was er ook een tuin.

De tuinman van de eerste tuin

De tuin van Eden. De eerste mens Adam werd daar aangesteld als tuinman om de tuin te onderhouden en tot bloei te brengen. Ook God zelf maakte graag een wandeling door deze tuin. Adam is als tuinman geen groot succes. Hij struikelt, valt diep en verlaat noodgedwongen de tuin van Eden en wat ooit een prachtig paradijs was, vervalt tot een woeste en onherbergzame wildernis. Het zijn sprekende beelden die duiden wat er gebeurd is met de tuin van Gods goede schepping, met ons menselijk bestaan.

Maar het Bijbelse verhaal gaat dat in Gods hart het verlangen nooit gestopt is om zijn schepping alsnog tot bloei te brengen. Dat vertelt het verhaal van Israël en het verhaal van Jezus. In Jezus' weg van lijden, sterven en opstaan komen we verschillende keren een tuin tegen. De eerste keer is dat de tuin van Getsemane. In de tuin van Getsemane -in dat prachtige

opwekkingslied lied de tuin van de pijn genoemd-, begint Christus, de nieuwe mens- met zijn weg van verzoening, verlossing en vernieuwing en als Christus enkele dagen later wordt opgewekt uit de dood, vindt dat opnieuw plaats in een tuin: de tuin van het lege graf. De nieuwe mens staat weer op in een tuin. De tuin van het lege graf wordt hier een nieuwe tuin van Eden, de tuin van het nieuwe begin.

De tuinman van de nieuwe tuin

Dus ja, als er één is, die deze nieuwe tuin van Eden verzorgt, en liefdevol onderhoudt, dan is dat niemand anders dan de opgestane Heer Jezus. En wat is dan die tuin? Dat is de hele wereld en de hele mensheid. Maar hoe waar dat ook is, dat klinkt wel afstandelijk. We moeten weer terug naar wat er staat in vers 16: *Jezus zei tegen haar: Maria. Ze draaide zich om en zei: Rabboeni, meester.* Dit ene vers, daar draait het om.

Miskotte, theoloog uit de vorige eeuw zegt: *“Heel het christendom komt tenslotte hierop neer, dat er een stem tot ons komt die ons aangrijpt in ons allerdiepste wezen door tot ons te zeggen: Maria. Die door onze eigen naam te noemen onze meest verborgen eenzaamheid treft met een onbegrijpelijke goddelijke toegenegenheid. En dat we daarop eerlijk en zonder reserve antwoorden: Rabbouni – mijn meester!”*

De nieuwe tuin, dat is ons bestaan, ons wezen, ons hart. En Jezus is degene, die deze tuin kent als geen ander en maar één ding voor ogen heeft en dat is, deze tot bloei brengen. Hij weet wat die tuin nodig heeft. Hij weet ook welke steun nodig is om de stammen recht te laten groeien. Wat weggesnoeid moet worden. Waar opgeruimd moet worden om het licht te laten doordringen. Dat soms water nodig is, maar dat soms droogte nodig is om de wortels dieper te laten groeien. Dat blad van tijd tot tijd moet vallen en afsterven om nieuwe scheuten kans te geven. Dat harmonie, samenhang en balans komt, zodat er bevruchting en bescherming is.

De tuinman van ons hart

Als Christus de tuinman is van ons hart, hoe ziet die tuin van uw leven er uit voor hem? Wat voor werk heeft de tuinman in uw leven te doen? Is de bodem vruchtbaar? Komt er voldoende licht binnen? Is er ruimte voor groei? Wat dreigt er te worden verstikt? Wat doet het goed in uw tuin? Wat zou Hij er willen planten? Wat zou moeten worden gekapt, gesnoeid en opgeruimd? Is de tuin van je leven op orde of is er vooral wildgroei? Proef je er aandacht, zorg en onderhoud? Of eerder verwaarlozing?

Een ding is zeker: deze tuinman komt gratis, hij geeft al zijn werk cadeau. En Hij is er altijd om zijn werk in ons te doen. Hij weet als geen ander dat de ene tuin de andere niet is. Geen tuin is hem te min, wat er ook in staat of scheef gegroeid is. Een tuinman werkt met een schop

en een kapmes, nodig voor het vuile werk dat hij wil opknappen om ons leven opnieuw tot bloei te brengen. Hij graaft en spit, schoffelt en snoeit. Hij maakt vuile handen in de grondlagen, de bodem van ons bestaan. Aan onze uitwassen en stekels kan hij zich lelijk bezeren, tot bloedens toe. Maar hij verstaat zijn vak en met vaste hand scheidt hij orde in verwilderde puinhopen en weet ervoor te zorgen dat het weer begint te lijken op een tuin.

Een tuinman om door te geven.

Zoals Jezus tegen Maria zei: Houd me niet vast, zo doet hij dat ook tegen ons. Een goede tuinman, die beveel je aan bij anderen. Deze tuinman mag je doorgeven als een cadeau, ook al is hij nog lang niet klaar bij jou. Zoek anderen op en vertel hen wat deze tuinman kan. Dat is de stijl van de tuinman. Niet alles komt tegelijk en in een keer. Het gaat per dag en vaak in vele kleine momenten. Een ontmoeting, een bemoediging, een aansporing.

Deze tuinman is de Heilige, de Allerhoogste

Toch moeten we ook weer van heel persoonlijk en dichtbij naar het grote plaatje. Deze Tuinman is God, de Allerhoogste, de Heilige, die de hele schepping in zijn hand houdt en voor wie ooit elke knie zich zal buigen.

Amen